

Vancouver-gruppen møttes i Oslo

Den internasjonale komiteen for redaktører av generelle medisinske tidsskrifter, International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), også kjent som Vancouver-gruppen, møttes i Oslo i forbindelse med Tidsskriftets 125-årsjubileum.

Redaktører fra Norge, Australia, Canada, Storbritannia, USA, Nederland, Kroatia og Danmark deltok på møtet. Flere av redaktørene var også til stede under selve jubileumsfeiringen, både som innledere og deltakere.

Komiteen ble stiftet i 1978. En gruppe redaktører møttes til et uformelt møte i Vancouver i Canada, derav navnet «The Vancouver Group». Ole K. Harlem, tidligere redaktør av Tidsskriftet, var en av pådriverne bak etableringen. Dagens redaktør Charlotte Haug er nå medlem av komiteen.

Bakgrunnen for initiativet var å etablere et forum som skulle utforme retningslinjer for manuskripter levert til de ulike tidsskriftene. Vancouver-gruppen er i dag blant annet opptatt av etiske problemstillinger knyttet opp mot publisering av artikler. I tillegg til *Tidsskrift for Den norske lægeforening* består gruppen av *Annals of Internal Medicine*, *British Medical Journal*, *Canadian Medical Association Journal*, *Croatian Medical Journal*, *Journal of the American Medical Association*, *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, *New England Journal of Medicine*, *New Zealand Medical Journal*, *The Lancet*, *The Medical Journal of Australia*, *Ugeskrift for Læger* og *National Library of Medicine* i USA.

ICMJEs Internett-sider:
www.icmje.org

Lise B. Johannessen

lise.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Stor feiring av Tidsskriftets 125 første år

Over 300 leger, redaktører og andre fagfolk var samlet i Oslo da Tidsskriftet feiret sitt 125-årsjubileum. Mange hadde kommet langveisfra for å delta, og flere store navn stod på talerlisten.

Blant dem var sjefredaktørene i tre av de fem største generelle medisinske tidsskriftene: Harold Sox fra *Annals of Internal Medicine*, Jeffrey Drazen fra *New England Journal of Medicine* og Catherine DeAngelis fra *JAMA*. De tre var, i likhet med åtte andre redaktører, i Norge i forbindelse med et møte i den internasjonale komiteen for redaktører av medisinske tidsskrifter – den såkalte Vancouver-gruppen. I tillegg til Tidsskriftets redaktør Charlotte Haug består gruppen av sjefredaktørene i 11 andre internasjonale og nasjonale medisinske tidsskrifter. De fleste redaktørene forlenget oppholdet i to dager for å bli med på feiringen av det norske legetidsskriftet.

Høytidelig feiring

125-årsjubileet ble feiret mandag 9. januar på Radisson SAS Scandinavia Hotel i Oslo. Det var lagt opp til et variert program, med innlegg, debatter, prisutdelinger og kunstneriske innslag, etterfulgt av en mer høytidelig mottakelse.

Føler seg lurt av industrien

Jeffrey Drazen og Cathy DeAngelis deltok i en debatt om medisinske tidsskrifter og legemiddelindustrien. Begge gav sterkt uttrykk for at de følte seg lurt av legemiddelindustrien. De siktet da særlig til COX-2-sakene, hvor det har vist seg at medikamentene Vioxx og Celebra verken er så effektive eller ufarlige som man først kunne

få inntrykk av. Pfizers CLASS-studie ble publisert i *JAMA* i 2000 og Mercks VIGOR-studie ble publisert i *New England Journal of Medicine* samme år. Begge studiene viste seg å være manipulert på ulike måter. Både Drazen og DeAngelis uttrykte bekymring over at legemiddelfirmaene de siste årene har begynt å designe studier for å få resultatene de ønsker og dermed tjene mer penger.

– Det siste tiåret har legemiddelindustrien gått fra å være forskningsorientert til å bli markedsorientert, sa DeAngelis. Som eksempel på hvor langt det er kommet, fortalte hun at det nå er 90 000 legemiddelkonsulenter i USA, det vil si omtrent én selger per sjuende lege. Hun beskrev forholdet mellom industrien og tidsskriftene som et ekteskap som ikke alltid føles så bra, men som ikke kan brytes. Hun understreket likevel at legemiddelindustrien gjør en svært viktig jobb, og at de fleste tross alt har gode og ærlige hensikter.

Enig i kritikken

Henrik Lund, visepresident i AstraZeneca, erkjente at tilliten til legemiddelindustrien dessverre har sunket de siste årene. Han sa seg også enig i at det per i dag er for mange legemiddelkonsulenter.

– Dette er noe alle i bransjen er enige om, men ingen tør likevel kutte blant sine egne, sier Lund.

Han mener utfordringen når det gjelder

Tidsskriftets redaktør Charlotte Haug åpnet jubileet. Foto Hans Petter Fosseng

Geir Sverre Braut fra Helsetilsynet snakket om fagmyndigheters forhold til fagtidsskrifter. Foto Cecilie Bakken

Redaktørene i Vancouver-gruppen avholdt møte i Oslo i forbindelse med markeringen av 125-årsjubileet. Harold Sox i *Annals of Internal Medicine* (f.v.), Catherine DeAngelis i *JAMA* og Jeffrey Drazen i *New England Journal of Medicine*. Foto Lise B. Johannessen

industriens forhold til tidsskriftene ligger i at den tradisjonelle kommersialiseringen blir så viktig at den går gradvis over i vitenskapen.

– Kontakten mellom industri og lege må baseres på vitenskapelige og etiske kriterier. Det blir mer og mer viktig når det kommer-sielle trykket er så sterkt som det er i dag, sa Lund.

Håper på en ny æra

I salen satt blant andre Grethe Aasved og Sverre Mæhlum, henholdsvis direktør for samfunnskontakt og medisinsk direktør i Pfizer. De mener begge det er viktig å sette søkelyset på dilemmaene rundt inntekter og resultater, og håper man snart går inn i en ny æra, med ryddigere samhandling og ny åpenhet.

– Det er synd at man i noen tilfeller blir beskyldt for å ha en skjult agenda, uansett hva man sier, sa Mæhlum til Tidsskriftet.

Avhengig av hverandre

Det var naturlig nok de medisinske tidsskriftene som var hovedtema under jubileums-

feiringen. Assisterende direktør i Helsetilsynet Geir Sverre Braut, administrerende direktør Bente Mikkelsen i Helse Øst og journalist i Aftenposten Anne Hafstad, holdt hver sine innlegg om fagmyndighetenes, helsetjenestens og massemedienes forhold til fagtidsskriftene. De kom alle med klare utfordringer og oppfordringer til Tidsskriftet, men var enige om at alle partene er gjensidig avhengig av hverandre.

En ungdom

Tidsskriftets 125 år til tross, redaktør Charlotte Haug ønsker ikke å se på bladet som en gammel mann, men tvert imot som en ungdom – helt i startfasen av livet. Hvorvidt nasjonale ikke-engelskspråklige tidsskrifter har en fremtid, kan du lese mer om i saken *Lenge leve nasjonale tidsskrifter* på side 290.

Eline Feiring

eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Det var over 300 publikummere til stede under jubileet, som ble arrangert på SAS-hotellet i Oslo. Foto Hans Petter Fosseng

Tidsskriftets beste oversiktsartikkel

Atferdsforstyrrelser og psykiske symptomer ved demens var tema for den beste oversiktsartikkelen i Tidsskriftet i 2005.

Prisen for beste oversiktsartikkel i Tidsskriftet 2005 ble delt ut under Tidsskriftets 125-årsjubileum, og gikk til Geir Selbæk for artikkelen *Atferdsforstyrrelser og psykiske symptomer ved demens*. Den stod på trykk i Tidsskriftet nr. 11/2005.

Juryen, som bestod av medisinsk redaktør Petter Gjersvik, professor Karen Helene Ørstavik og turnuslege Ragnhild Øydnå Støen, mener artikkelen omhandler et viktig og lite omtalt tema.

– Fremstillingen er didaktisk og god, den innledende kasuistiske vignetten fungerer godt og gir leseren lyst til å lese videre. Fremstilling er ryddig og oversiktlig og viser tydelig forfatterens kompetanse på feltet, både klinisk og forskningsmessig. Artikkelen avsluttes med klare anbefalinger med hensyn til utredning og behandling, heter det i begrunnelsen.

Artikkelen inngikk i en temaserie om sykehjemsmedisin i Tidsskriftet i fjor. Prisen er på 20 000 kroner.

Det ble også utdelt en annenpris og en tredjepris, hver på 5 000 kroner. Annenprisen gikk til Solveig Sandven Kjesbu, Kristin Moksnes, Pål Klepstad, Heidi Knobel, Stein Kaasa og Ola Dale for artikkelen *Bruk av pupillometri og pupillreaksjonar i medisinsk forskning*, som stod på trykk i Tidsskriftet nr. 1/2005.

– Temaet kan sies å ha begrenset relevans for daglig klinisk arbeid, men temavalget er såpass originalt og artikkelen så god at den fortjener en pris, mener juryen.

Wolfgang Lilleby, Jon Sudbø og Sophie D. Fosså fikk tredjeprisen for artikkelen *Biologi og behandlingsmuligheter ved utvikling av prostatakrefte* i Tidsskriftet nr. 5/2005. Ifølge juryen er artikkelen klinisk relevant, oversiktlig og balansert i sine konklusjoner.

Eline Feiring

eline.feiring@legeforeningen.no
Tidsskriftet